

عنوان مقاله:

ارزیابی مقاومت به خشکی انتهای فصل در ارقام گندم با استفاده از عملکرد، اجزای عملکرد و شاخص های کمی مقاومت به خشکی

محل انتشار:

فصلنامه تنش های محیطی در علوم زراعی، دوره 5، شماره 1 (سال: 1391)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

سعید موری - دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشکده کشاورزی، دانشگاه شیراز

یحیی امام - استاد دانشکده کشاورزی، دانشگاه شیراز

هدایت اله کریم زاده سورشجانی - دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشکده کشاورزی، دانشگاه شیراز

خلاصه مقاله:

در یک پژوهش مزرعه‌ای دو ساله (۸۹-۹۰ و ۸۸-۸۹)، سی رقم گندم در دو محیط تنش خشکی آخر فصل و بدون تنش مورد مقایسه قرار گرفتند. آزمایش در هر دو سال در ایستگاه تحقیقاتی دانشکده کشاورزی دانشگاه شیراز به صورت کرت های خرد شده در قالب طرح پایه بلوک های کامل تصادفی و در چهار تکرار انجام شد. تیمار خشکی در کرت های اصلی (بدون تنش و قطع آبیاری در مرحله گلدهی) و رقم های گندم در کرت های فرعی قرار داده شدند. در این بررسی شاخص های میانگین بهره وری (MP)، حساسیت به تنش (SSI)، تحمل به تنش (STI)، میانگین هندسی بهره وری (GMP)، شاخص تحمل (TOL) و پایداری عملکرد (YSI) بر اساس عملکرد دانه ارقام در شرایط تنش و بدون تنش محاسبه شدند. نتایج حاصل از تیمار قطع آبیاری در مرحله گلدهی نشان داد که رقم کویر با ۳۹۰/۴۸ گرم در متر مربع بیشترین عملکرد دانه را داشت، در حالی که در تیمار آبیاری معمول بیشترین عملکرد دانه از رقم شیروودی (۸۷۳/۸۳ گرم در مترمربع) بدست آمد. مقایسه میانگین داده ها تحت شرایط آبیاری معمول نشان داد که رقم قدس (۵۷/۷ دانه در سنبله) و رقم یاوروس (۲۰/۲۷ دانه در سنبله) به ترتیب بیشترین و کمترین تعداد دانه در سنبله را داشتند. بیشترین و کمترین تعداد دانه در سنبله در شرایط تنش خشکی نیز از ارقام زرین (۳۹/۴ دانه در سنبله) و سوراپلاتا (۹/۹ دانه در سنبله) بدست آمد. در پژوهش حاضر تفاوت بین ارقام از لحاظ وزن هزار دانه در دو حالت آبیاری معمول و تنش خشکی معنی دار بود. رقم سیستان بیشترین مقدار وزن هزار دانه (۴۵ گرم) را تحت شرایط بدون تنش و رقم امید بیشترین وزن هزار دانه (۳۵ گرم) را تحت شرایط تنش خشکی بعد از گلدهی به خود اختصاص دادند. مقایسه میانگین رقم های مورد مطالعه نشان داد که در شرایط تنش و بدون تنش خشکی بیشترین عملکرد دانه به ترتیب از رقم های کویر و درخشان بدست آمد. کمترین عملکرد دانه در هر دو شرایط رطوبتی مربوط به رقم ویریناک بود. بر اساس نتایج این آزمایش دو ساله شاخص های کمی STI، GMP و MP به دلیل داشتن بیشترین همبستگی با عملکرد دانه در هر دو شرایط، در ارزیابی تحمل به خشکی مناسب ترین شاخص ها بودند.

کلمات کلیدی:

حساسیت به تنش، میانگین هندسی بهره وری، تحمل به تنش، میانگین بهره وری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1271941>

